

POSUDEK Oponenta PÍSEMNE KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Pět režii Jana Mikuláška
Autor/ka práce: BcA. Marek Linhart
Studijní program: Teorie a kritika
Typ studijního programu: [navazující magisterský]

Vymezení cíle a jeho naplnění:

V magisterské diplomové práci rozvíjí Marek Linhart svůj dlouhodobý badatelský zájem o tvorbu režiséra Jana Mikuláška. Po bakalářské diplomové práci, jejímž tématem se stala analýza inscenace *Persony* v Divadle Na zábradlí, si Linhart vybral pět inscenací tohoto režiséra, aby jejich prostřednictvím pojmenoval „konstanty a proměnné režisérova zacházení s předlohami různého typu“. Jedná o následující inscenace: *Gottland* (NDM, 2011), *Korespondence V+W* (ND Brno, 2010), *Zlatá šedesátá* (ND Brno, 2013), *Maryša* (ND, 2017) a *Don Quijote* (DHNP, 2019).

Lze konstatovat, že vytčený cíl diplomant sice dosáhl, nicméně se značnými metodologickými, a obsahovými problémy. Bude o nich řeč v příslušných částech tohoto posudku.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Je nepochybné, že Jan Mikulášek patří k nejvýznamnějším představitelům současné české divadelní režie. Předložená práce se snaží postihnout poměrně reprezentativní vzorek tvorby Jana Mikuláška v poměrně širokém časovém horizontu a prostřednictvím zvoleného interpretačního prizmatu. Tím samozřejmě diplomant naplňuje požadovanou aktuálnost tématu.

Problematická je jeho práce co do metodologie a samotného obsahu některých částí práce (práce se zdroji). Diplomová práce se snaží postihnout konstanty a specifika Mikuláškovy tvorby na příkladu pěti inscenací, jež vznikly na základě různých textových předloh, pro zjednodušení: volná inspirace reportážní knihou (*Gottland*), adaptace dokumentárního textu (*Zlatá šedesátá* a *Korespondence V+W*), pravidelného dramatu (*Maryša*) a adaptace románu (*Don Quijote*). Dalo by se říci, že k popsání těchto specifíků chce diplomant dojít pomocí analýz vybraných inscenací. Problém ovšem je, že Linhart metodologii diplomové práce nejenže explicitně neverbalizuje, nýbrž ji nepoddává ani patřičné kritické reflexi, jakou by bylo lze u studenta magisterského studia na teoretické katedře očekávat. Kapitoly 3–7, v nichž se diplomant věnuje jednotlivým inscenacím, jsou tak tedy pouhou deskriptivou na ose původní předloha – adaptace – výprava (scénografie, kostýmy) – inscenace – ohlasy. Jenomže žádný popis není „neviný“, tj. není bezpříznakový a není

veden bez konkrétního záměru. A ten je potřeba v odborné akademické práci nejen popsat, ale také náležitě obhájit jeho účelnost vzhledem k materii i badatelskému záměru.

Situaci bohužel nezachraňují úvodní kapitoly. V případě první kapitoly Mezi několika texty se jedná o pouhý patchwork různých, převážně dost elementárních teoretických přístupů k pojmům, jako jsou divadlo, text, drama, dramatický text, adaptace, dramatizace a (ne)interpretační a autorské divadlo. Kapitola není navíc vůbec vztažena k hlavnímu tématu diplomové práce – tedy tvorbě Jana Mikuláška, ideálně na příkladu zvolených inscenací. Jedná se tedy spíše o obsáhlé učebnicové heslo, jak různí teoretikové k výše uvedeným pojmům přistupují; heslo, které může, ale nemusí být součástí libovolného textu.

Druhá úvodní kapitola se pak věnuje Mikuláškovým volbám inscenačních předloh. Jedná se však o rozepsaný soupis dosavadní režisérovky tvorby do pěti kategorií.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Předložená práce je původní, odborný přínos a její případné využití v praxi práce v omezené míře (viz výtky k metodologii a práci s prameny).

Logická stavba a členění práce:

Členění a struktura práce je poměrně tradiční a logická.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Diplomová práce má rozsah 119 NS, čímž naplňuje dané standardy.

Práce s informačními zdroji:

Práce se zdroji vykazuje dva hlavní problémy. Předně diplomant nesprávně používá bibliografické odkazy při dalších odkazech na již citovaný zdroj (tzv. zkrácený bibliografický odkaz).

V četných pasážích práce své zdroje autor vůbec neuvádí. Jedná se především o podkapitoly, v nichž se autor věnuje výpravě, inscenačnímu scénáři (výjimkou je pouze poznámka č. 123 na s. 62) a samotné inscenaci. Zde je autorův popis veden bez jakéhokoliv odkazu na zdroj, s nímž v dané části textu pracuje.

V podkapitolách Ohlasy autor pracuje pouze s některými recenzními ohlasy – jak je patrné jen z letného pohledu do bibliografické databáze IDU. Samozřejmě není nutné citovat ze všech recenzí, nicméně mělo by být jasné, že se autor s nimi seznámil, což lze vyjádřit jejich uvedením v soupisu literatury a zdrojů.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Jazyková úroveň diplomové práce splňuje stylistické standardy takové práce.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Práci navzdory k výtkám k metodologii a práci se zdroji doporučuji k obhajobě.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

1. Jakými kritérii se řídil výběr daného korpusu inscenací?
2. O Janu Mikuláškově hovoříte jako o představiteli postmoderního divadla. Čím a s jakými dalšími tvůrci se v českém divadle s touto tendencí shodou a čím se od ní odlišuje?

Doporučení práce k obhajobě:

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: D

Datum vypracování posudku:

12. 9. 2023

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and strokes, positioned above a horizontal dotted line.

Jan Jiřík

12. září 2023

(datum a podpis)